Nota reserves en voorzieningen Edam-Volendam 2025

Dossiernr. : Z25152340

Datum 7-10-2025

Gemeente
EDAM
VOLENDAM

Ondernemend en betrokken.

Inhoud

1 Inleiding 3

2 Begrippen 4

2.1 Reserves 4

2.2 Voorzieningen 5

2.3 Verschil tussen een bestemmingsreserve en een voorziening 6

2.4 Samenvattend 6

3 Regelgeving 7

4 Functies van de reserves 8

4.1 Bufferfunctie 8

4.2 Bestedingsfunctie 8

4.3 Financieringsfunctie 8

4.4 Egalisatiefunctie 8

5 Beleid ten aanzien van reserves en voorzieningen 9

5.1 Bevoegdheden ten aanzien van reserves en voorzieningen 9

5.2 Toevoegingen en onttrekkingen reserves 9

5.3 Toevoegingen en onttrekkingen voorzieningen 10

5.4 Rentetoerekening aan reserves en voorzieningen 10

5.5 Proces omtrent evaluatie & toetsing hoogte reserves en voorzieningen 10

5.6 Mandatering uitgaven groot onderhoud 11

5.7 Evaluatie beleid 11

5.8 Niet voldoen aan vereisten BBV voorziening groot onderhoud 12

5.9 Stelselwijziging ten aanzien van verwerking van de kosten van groot onderhoud 12

6 Weerstandsvermogen 14

Bijlage A: afzonderlijk beleid reserves en voorzieningen 15

Algemene reserve 15

Bestemmingsreserves 15

Egalisatievoorzieningen groot onderhoud 20

Risicovoorzieningen 20

Voorzieningen beklemde middelen 24

1 Inleiding

Voor u ligt de geactualiseerde nota reserves en voorzieningen. Periodiek worden alle reserves en voorzieningen geactualiseerd en de vorming, omvang, toevoeging, onttrekking en toekomstige ontwikkelingen onderbouwd. Met deze actualisatie wordt voldaan aan de vereisten uit de "Financiële verordening van de gemeente Edam-Volendam" die stelt dat het college periodiek een geactualiseerde nota aan de raad aanbiedt.

De nota bevat de volgende bijlagen:

- A: Afzonderlijk beleid reserves en voorzieningen;

Het doel van deze nota reserves en voorzieningen is het bieden van een sturingsinstrument voor het college en tevens om te voorzien in de informatiebehoefte van de raad en om een beleidskader op te stellen ten aanzien van reserves en voorzieningen. Gedacht kan hierbij worden aan onderwerpen als doel, vorming, handhaving en besteding van de reserves en voorzieningen.

Reden voor de actualisatie van de nota reserves en voorzieningen per 1 januari 2025 is omdat er nieuwe reserves bij zijn gekomen. Daarnaast is in de nota een nadere uitwerking toegevoegd ten aanzien van het vormen en opheffen van onderhoudsvoorzieningen ter egalisatie van de kosten voor groot onderhoud. Hieraan zijn strikte voorwaarden verbonden vanuit het BBV. Indien niet wordt voldaan aan deze voorwaarden, of om andere kwalitatieve redenen, moet de onderhoudsvoorziening worden opgeheven. De kaders voor een dergelijke situatie zijn in deze nota toegevoegd.

2 Begrippen

2.1 Reserves

In het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (hierna: BBV) worden reserves omschreven als vermogensbestanddelen die als eigen vermogen zijn aan te merken en die bedrijfseconomisch gezien vrij zijn te besteden. Alle mutaties in de reserves behoeven de goedkeuring van de raad.

Op grond van artikel 43 van het BBV moeten de reserves in de balans worden onderscheiden naar:

- de algemene reserve;
- bestemmingsreserves.

Algemene reserve

De algemene reserve bestaat uit componenten waaraan de raad geen bepaalde bestemming heeft gegeven. Dit is een vrij besteedbaar eigen vermogen van de gemeente. Een belangrijke functie van de reserve is het vormen van een buffer voor financiële tegenvallers. Het beleid ten aanzien van de algemene reserve is erop gericht om hiermee risico's af te dekken. Hiervoor is een minimale buffer nodig (zie ook hoofdstuk 6 van deze nota); het gedeelte daarboven is vrij besteedbaar.

Bestemmingsreserves

Een bestemmingsreserve is een reserve waaraan de raad een bepaalde bestemming heeft gegeven. Een bestemmingsreserve is weliswaar een vastgelegde toekomstige aanwending, maar geen financiële verplichting.

Naast de bovenstaande reserves wordt er in diverse ambtelijke notities, zoals bijvoorbeeld de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing, ook gesproken over stille reserves. Dit is de meerwaarde van bezittingen waarvan de reële verwachte verkoopwaarde hoger is dan de boekwaarde. Bij een eventuele verkoop treedt dan een boekwinst op. Stille reserves vormen echter geen 'echte' reserves en vallen daarom buiten de reikwijdte van deze nota reserves en voorzieningen.

De bestemmingsreserves zijn opgesplitst in de volgende categorieën:

- Bestemmingsreserve (toekomstige) kapitaallasten: De afschrijvingslasten van de investeringen worden gedekt uit twee bestemde reserves voor (toekomstige) kapitaallasten. De reserve kapitaallasten wordt gebruikt voor de dekking van afschrijvingslasten van afgeronde investeringen en de reserve toekomstige kapitaallasten voor de dekking van de afschrijvingslasten van de nog niet afgeronde investeringen. De bestemmingsreserve kapitaallasten zal gelijk zijn aan de boekwaarde van de afgesloten investeringen per peildatum van de verslaggeving. De reserve toekomstige kapitaallasten voor de nog niet afgeronde investeringen zal gelijk zijn aan de geraamde investeringsbudgetten en het daarvoor beschikbaar gestelde dekkingspercentage. Wanneer een investering wordt afgerond zal een bedrag gelijk aan de gerealiseerde boekwaarde worden overgeboekt van de bestemmingsreserve toekomstige kapitaallasten naar de bestemmingsreserve kapitaallasten, en de uiteindelijke dekking wordt dan uit deze reserve onttrokken. Beide

kapitaallastenreserves hebben een eindig karakter. Het uitgangspunt is dat géén toevoegingen meer kunnen worden gedaan voor de dekking van afschrijvingslasten van nieuwe investeringen, omdat de hieraan gerelateerde lasten een blijvend karakter hebben die gedekt moeten worden uit het saldo van de begroting. In de uitzonderlijke situatie dat investeringen plaatsvinden van een significante omvang, en een echt incidenteel karakter hebben (en dus niet na verloop van tijd weer vervangen worden oid) kan middels apart raadsbesluit alsnog een toevoeging aan de reserve kapitaallasten plaatsvinden;

- Budgetoverheveling: Een administratieve reserve die dient om budgetten over te hevelen van een boekjaar naar een volgend boekjaar;
- Overige risicoreserves: Deze reserves worden gevormd om bepaalde specifieke risico's af te dekken. Het uitgangspunt is dat dit soort reserves alleen noodzakelijk is om tegenvallers van significante omvang (drempelwaarde voor het vormen van nieuwe reserves €100k) met een incidenteel karakter op te vangen. De bestemde reserve Grondexploitatie is hier een voorbeeld van. Incidentele zaken van significante omvang worden doorgaans vanuit de algemene reserves gedekt. Het uitgangspunt is daarom dat nieuwe overige risicoreserves alleen worden gevormd, indien gelden met een specifiek bestedingsdoel verkregen zijn en hierdoor niet inzetbaar zijn voor andere doeleinden.

In bijlage A is het beleid opgenomen ten aanzien van toevoegingen en onttrekkingen per reserve en voorziening. Ook is een indicatie van de verwachte levensduur opgenomen en een omschrijving van de bestaansreden per reserve en voorziening.

2.2 Voorzieningen

Voorzieningen behoren tot het vreemd vermogen en bestaan voor bestaande en te verwachten verplichtingen. De gemeente treft voorzieningen om in de toekomst te kunnen voldoen aan financiële verplichtingen en om inzichtelijk te hebben wat voor invloed dat heeft op de financiële positie van de gemeente. Voorzieningen zijn passiefposten op de balans, die een schatting geven van de voorzienbare lasten in verband met risico's en verplichtingen, waarvan de omvang en/of het tijdstip van optreden per de balansdatum min of meer onzeker zijn, en die oorzakelijk samenhangen met de periode voorafgaande aan die datum. Vrijval van en toevoegingen aan voorzieningen verlopen via de exploitatie.

Voorzieningen kunnen worden gevormd wegens:

- verplichtingen en verliezen waarvan de omvang op de balansdatum onzeker is, doch redelijkerwijs te schatten (BBV 44.1A).
- op de balansdatum bestaande risico's ter zake van bepaalde te verwachten verplichtingen of verliezen waarvan de omvang redelijkerwijs is te schatten (BBV 44.1B).
- kosten die in een volgend begrotingsjaar zullen worden gemaakt, mits het maken van die kosten zijn oorsprong mede vindt in het begrotingsjaar of in een voorafgaand begrotingsjaar en de voorziening strekt tot gelijkmatige verdeling van lasten over een aantal begrotingsjaren (BBV 44.1C).
- de bijdragen aan toekomstige vervangingsinvesteringen, waarvoor een heffing wordt geheven als bedoeld in het BBV artikel 35 eerste lid, onder b.
- Van derden verkregen middelen die specifiek besteed moeten worden met uitzondering van de van de Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor

uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren (BBV 44.2 en 49.1B).

2.3 Verschil tussen een bestemmingsreserve en een voorziening

Een bestemmingsreserve maakt onderdeel uit van het eigen vermogen, is vrij aanwendbaar en wordt ingesteld door een besluit van de gemeenteraad. Een voorziening maakt onderdeel uit van het vreemd vermogen, is niet vrij aanwendbaar en is gevormd door het nemen van een last in de exploitatie.

Het BBV legt het onderscheid tussen (bestemming)reserves en voorzieningen bij de mogelijkheid dat de raad de bestemming van reserves kan wijzigen. Uitzondering hierop vormt de bestemmingsreserve die aangehouden wordt voor de dekking van afschrijvingslasten van activa die reeds in het bezit zijn van de gemeente. Het veranderen van de bestemming van deze laatste categorie heeft immers gevolgen voor de (dekking in de) exploitatie. Het wijzigen van de bestemming bij een voorziening is niet mogelijk.

2.4 Samenvattend

Omschrijving	**Reserve**	**Voorziening**
Wijziging bestemming	Mogelijk	Niet mogelijk
Onderdeel van het	Eigen vermogen	Vreemd vermogen
Toevoegingen	Resultaatbestemming (raadsbesluit vereist)	Resultaatbepaling
Onttrekkingen	Resultaatbestemming (raadsbesluit vereist)	Worden direct in mindering gebracht op de voorziening
Vrije aanwendbaarheid	Ja (raadsbesluit vereist)	Nee, slechts voor het betreffende doel
Financieel onderbouwd	Niet noodzakelijk	Ja

3 Regelgeving

Het relevante kader voor de reserves en voorzieningen wordt primair gevormd door artikel 41 tot en met 45 van het BBV. In het BBV is opgenomen dat er een commissie is voor het Besluit begroting en verantwoording (commissie BBV) met als taak zorg te dragen voor een eenduidige uitvoering en toepassing van het BBV. Deze commissie geeft aanbevelingen, stellige uitspraken, richtlijnen en geeft antwoorden op vragen.
Naast het BBV is in de “Financiële verordening gemeente Edam-Volendam” een artikel gewijd aan de reserves en voorzieningen. Dit is artikel 9.

4 Functies van de reserves

Reserves en voorzieningen kunnen een verschillende betekenis (functie) hebben voor de Gemeente. Hierna worden de verschillende functies toegelicht.

4.1 Bufferfunctie

Dit is de belangrijkste functie van het eigen vermogen. Voornamelijk de algemene reserve dient als bufferfunctie voor het opvangen van eventuele onvoorziene uitgaven (incidenteel) waarmee in de planning geen rekening is gehouden en die noodzakelijkerwijs dienen plaats te vinden. Hierbij kan men denken aan:

- Het zich voordoen van financiële risico's waarvoor geen bestemmingsreserve of voorzieningen zijn gevormd, of waarvoor elders in de begroting geen financiële middelen zijn gereserveerd;
- Het opvangen van eventuele jaarrekeningtekorten;
- Het opvangen van een (deel van) eventueel begrotingstekort.

4.2 Bestedingsfunctie

De bestemmingsreserves en voorzieningen zijn bewust ingesteld om middelen ervan te besteden voor het realiseren van een bepaalde activiteit of bepaald doel, respectievelijk de kosten van die activiteit of dat doel te dekken. Een voorbeeld hiervan is een bestemmingsreserve die wordt opgericht om de structurele kapitaallasten van een investeringskrediet te kunnen dekken.

4.3 Financieringsfunctie

De reserves en voorzieningen fungeren als een intern financieringsmiddel. Zij maken deel uit van het totale vermogen van de gemeente.

4.4 Egalisatiefunctie

Zorgt ervoor dat bepaalde kosten gedurende een aantal jaren kunnen worden geëgaliseerd. In principe maakt gemeente Edam-Volendam geen gebruik van reserves met een egalisatiefunctie.

5 Beleid ten aanzien van reserves en voorzieningen

5.1 Bevoegdheden ten aanzien van reserves en voorzieningen

Het vormen, wijzigen of opheffen van reserves is een raadsbevoegdheid door middel van (of onderdeel van) een raadsvoorstel en wordt door het college getoetst, of geschiedt op voorstel van het college. Het vormen van een voorziening is voorgeschreven in het Besluit Begroting en Verantwoording Provincies & Gemeenten (BBV) en is veel dwingender beschreven dan de vorming van reserves. Expliciet wordt hierbij nog vermeld dat het vormen van een voorziening niet is toegestaan voor een algemeen bedrijfsrisico. Er dient sprake te zijn van een specifiek risico. De algemene reserve is voor algemene bedrijfsrisico's.
Het streven is om het aantal reserves en voorzieningen beperkt te houden tot de hoogst noodzakelijke.
In een voorstel tot het treffen van een nieuwe bestemmingsreserve worden minimaal de volgende aspecten vermeld:

a) omschrijving van het bestedingsdoel;
b) de gewenste omvang van de reserve inclusief onderbouwing;
c) omvang van de toevoegingen (structureel of incidenteel), inclusief onderbouwing daarvan;
d) dekking van de toevoegingen (resultaatbestemming of onttrekking algemene reserve);
e) omvang van de onttrekkingen incl. bestedingsplan;
f) de maximale looptijd.

Bij het treffen van een nieuwe voorziening worden minimaal de volgende aspecten vermeld:

a) omschrijving van het risico;
b) de benodigde omvang inclusief onderbouwing;
c) omvang van de toevoegingen (structureel of incidenteel), inclusief onderbouwing daarvan;
d) dekking van de toevoegingen (t.l.v. exploitatie, aangeven welk taakveld/product);
e) omvang van de onttrekkingen incl. uitgebreide onderbouwing daarvan;
f) de maximale looptijd, indien van toepassing.

5.2 Toevoegingen en onttrekkingen reserves

Toevoeging en onttrekking van reserves gebeurt bij besluit van de gemeenteraad. Mutaties in reserves zijn geen baten of lasten. Het is verplicht het resultaat voor en na mutaties in de reserves weer te geven. Daarnaast is het voor het budgetrecht van de raad essentieel dat de toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves reeds bij de begroting kunnen plaatsvinden. In het BBV is daarom voorgeschreven dat zowel bij de begroting als bij de rekening eerst een overzicht wordt gegeven van de baten en lasten, waarna het resultaat voor bestemming wordt bepaald, daarna wordt het resultaat bestemd, dat wil zeggen wordt aan de reserves toegevoegd of onttrokken.
Tot slot wordt het resultaat bepaald. Het rechtstreeks boeken van bestedingen op reserves is niet toegestaan. De bestedingen moeten als last op het betreffende taakveld/product worden verantwoord.

In de realisatie van activiteiten waarvoor onderhouds- of risicoreserves zijn gevormd, kan sprake zijn van afwijkingen ten opzichte van begroot. Indien in de realisatie sprake is van een onderbesteding

ten opzichte van de begroting, wordt de onttrekking aan een reserve geboekt tot het niveau van de werkelijke besteding. Indien sprake is van een overbesteding, wordt de onttrekking aan een reserve geboekt tot het niveau van de begrote onttrekking. Bij het vaststellen van de jaarrekening dient aandacht te worden geschonken aan dit soort afwijkingen en een evaluatie plaats te vinden t.a.v. het nut en de noodzaak van de resterende reserveposities.

5.3 Toevoegingen en onttrekkingen voorzieningen

Een voorziening moet de omvang hebben van de betreffende verplichting of het risico. De voeding van de voorzieningen vindt plaats via de exploitatie, maar de onttrekkingen geschieden rechtstreeks ten laste van de voorziening en zijn dus niet terug te vinden in de programmabegroting en productenraming. In de paragraaf onderhoud kapitaalgoederen in de begroting en jaarrekening wordt verantwoording afgelegd over de voortgang van het onderhoudsplan, zowel inhoudelijk als financieel. In het BBV is specifieke regelgeving opgenomen ten aanzien van het vormen of vrijvallen van voorzieningen en het doteren en onttrekken aan voorzieningen. Met name voor onderhoudsvoorzieningen heeft het BBV strenge eisen.

Voorts zijn toevoegingen aan voorzieningen nodig als de voorziening tegen contante waarde is gewaardeerd. Een voorziening is tegen contante waarde gewaardeerd als bij de bepaling van de hoogte van de jaarlijkse toevoeging aan de voorziening wordt uitgegaan van een lagere omvang dan de omvang die de voorziening over enige tijd moet hebben. Deze lagere omvang is gelijk aan de te zijner tijd noodzakelijke omvang verminderd met de toevoegingen die in de loop der tijd – tot het moment van verschuldigd zijn – aan de voorziening wordt toegevoegd.

Soms wordt voor voorzieningen, bijvoorbeeld door het Rijk, een verplichte toevoeging, gelijk aan de rentevoet, opgelegd. Een dergelijke toevoeging wordt niet gezien als een rentetoevoeging, maar als een toevoeging om de voorziening op de juiste hoogte te houden.

5.4 Rentetoerekening aan reserves en voorzieningen

Door het vormen van reserves en voorzieningen wordt vermogen afgezonderd dat fungeert als intern financieringsmiddel. Alhoewel het BBV de mogelijkheid open laat om een rentevergoeding (of een vergoeding voor de inflatie) over het eigen vermogen te berekenen en deze door te belasten aan de taakvelden, adviseert de Commissie BBV deze systematiek niet toe te passen. Dit vanwege het verlangde inzicht, de eenvoud en transparantie. De gemeente Edam-Volendam rekent geen rente toe aan zijn reserves en voorzieningen.

5.5 Proces omtrent evaluatie & toetsing hoogte reserves en voorzieningen

Voor de risicoreserves wordt jaarlijks geëvalueerd in hoeverre nog sprake is van een risico en in hoeverre het restantsaldo van de reserve nog wordt uitgeput. In de jaarrekening wordt een verloopstaat met toelichting opgenomen van de reserves.

Voor de risicovoorzieningen wordt de hoogte van de voorziening jaarlijks bepaald op basis van onderliggende berekeningen. Een eventuele vrijval of dotatie vindt plaats ten gunste of ten laste van het resultaat. In de jaarrekening wordt een verloopstaat met toelichting opgenomen van de voorzieningen.

Voor de onderhoudsvoorzieningen vindt jaarlijks een toets plaats van de hoogte van de voorziening op basis van het lopende onderhoudsplan. Het onderhoudsplan mag maximaal 5 jaar oud zijn en dient jaarlijks minimaal te worden bijgesteld voor de begroting en voor de jaarrekening. Een eventuele vrijval of dotatie op basis van de toetst vindt plaats ten gunste of ten laste van het resultaat. In de paragraaf onderhoud kapitaalgoederen van de begroting en jaarrekening wordt verantwoording afgelegd over de voortgang van het onderhoudsplan en de gedane bijstellingen

5.6 Mandatering uitgaven groot onderhoud

Het opnemen van een voorziening groot onderhoud heeft ook gevolgen voor de mandatering van deze uitgaven. De uitgaven worden in principe gemandateerd door het vaststellen van dit plan. Hieronder is per categorie uitgaven aangegeven hoe de mandatering door de raad is geregeld:

- Investeringen kleiner dan € 20.000 worden opgenomen in de begroting op basis van het onderhoudsplan. Indien het plan wordt bijgesteld, wordt dit via de begroting en tussenrapportages aan de raad ter goedkeuring voorgelegd.
- Investeringen boven de € 20.000 gaan via de reguliere route en hiervoor wordt bij de raad via de begroting of tussenrapportages krediet aangevraagd.
- Onderhoudskosten groot onderhoud die zijn opgenomen in het plan behoeven niet meer door de raad te worden goedgekeurd. Ook indien sprake is van financiële afwijkingen ten opzichte van het plan.
- Onderhoudskosten regulier onderhoud worden initieel opgenomen in de begroting op basis van het onderhoudsplan. Op basis van voortschrijdend inzicht kunnen deze kosten worden afgeraamd of bijgeraamd via de begroting en tussenrapportages en aan de raad ter goedkeuring voorgelegd.

De mandaatregeling wordt hierop zonodig aangepast na besluitvorming.

5.7 Evaluatie beleid

Naleving van het beleid wordt door de verbijzonderde interne controle getoetst en door de externe accountant bij de controle op de jaarrekening.

In de financiële verordening is bepaald dat de nota reserve en voorzieningen periodiek moet worden herzien en opnieuw ter vaststelling aan de gemeenteraad aangeboden. Ook tussentijds kan hiertoe aanleiding bestaan (bijvoorbeeld door aanpassing van regelgeving).

5.8 Niet voldoen aan vereisten BBV voorziening groot onderhoud

Het verwerken van groot onderhoud via onderhoudsvoorzieningen is gebonden aan strikte eisen van het BBV. Zo moet er een actueel (maximaal 5 jaar oud) en betrouwbaar onderhoudsplan zijn. De betrouwbaarheid moet aangetoond worden door periodiek de realisatie te vergelijken met de planning. Indien hier langere tijd grote afwijkingen uit blijken, dan wordt de betrouwbaarheid van het plan en daarmee de grondslag voor de voorziening.

In de situatie dat niet langer wordt voldaan aan deze vereisten heeft het college twee opties:

- Actie ondernemen om de situatie te herstellen. In de praktijk betekent dit dat het onderliggende onderhoudsplan zo snel als mogelijk moet worden herzien om weer een goede grondslag te vormen voor het bepalen van de hoogte van de onderhoudsvoorziening. Voor dit herstel moet dan een duidelijk en tijdgebonden plan van aanpak worden opgesteld.
- Doorvoeren van een stelselwijziging. Zie hiervoor 5.9.

5.9 Stelselwijziging ten aanzien van verwerking van de kosten van groot onderhoud

Een stelselwijziging mag alleen doorgevoerd worden indien hier een goede kwalitatieve motivatie voor bestaat, en niet ter sturing van het saldo van de begroting. Een (niet limitatieve) opsomming van redenen om van stelsel te wijzigen:

- Niet langer voldoen aan eisen van het BBV
- De kosten door de jaren heen zijn redelijk stabiel waardoor de egalisatiefunctie niet van toepassing is
- Het groot onderhoud is structureel levensduurverlengend waardoor dit geactiveerd moet worden

Voorafgaand aan een voorgenomen stelselwijziging moet afstemming gezocht worden met de externe accountant.

Als besloten wordt dat een voorziening niet langer geschikt is voor het verwerken van kosten van groot onderhoud, zijn er twee alternatieven:

- Verwerken van de kosten van groot onderhoud volgens de componentenbenadering. Hierbij worden onderhoudswerkzaamheden als afzonderlijke kapitaalgoederen beschouwd en separaat geactiveerd en afgeschreven. Deze methode is geschikt voor kapitaalgoederen met een beperkt aantal, grotere, duidelijk te onderscheiden componenten met verschillende levensduren.
- Verwerken van de kosten van groot onderhoud rechtstreeks via de exploitatie. Dit is geschikt voor onderhoudslasten die niet sterk fluctueren.

Het verwerken van de financiële gevolgen vindt prospectief plaats. Dit houdt in dat géén correcties over voorgaande jaren hoeven te worden uitgevoerd, maar dat alleen de uitgaven in het lopende jaar en toekomstige jaren worden gecorrigeerd.

- Indien als gevolg van de stelselwijziging sprake is van een vrijval van de bestaande onderhoudsvoorziening, vallen deze in eerste instantie vrij ten gunste van het resultaat. Het is wenselijk deze eenmalige vrijval direct te doteren aan de algemene reserve.
- Indien als gevolg van de stelselwijziging een nieuwe onderhoudsvoorziening gevormd moet worden, wordt de dotatie in eerste instantie ten laste van het resultaat gebracht. Indien de exploitatie niet toereikend is, kunnen deze eenmalige lasten vanuit de algemene reserve gedekt worden.

De financiële effecten van een eventuele stelselwijziging wordt via de primitieve begroting of tussenliggende nota's verwerkt in de begroting.

6 Weerstandsvermogen

Het weerstandsvermogen kan worden omschreven als de relatie tussen de weerstandscapaciteit en alle risico's waarvoor geen voorzieningen zijn getroffen. Het geeft als het ware de robuustheid van de begroting aan en is van belang wanneer er zich een financiële tegenvaller voordoet.

Volgens artikel 11 van het BBV bestaat het weerstandsvermogen uit de relatie tussen:

1. de weerstandscapaciteit, zijnde de middelen en mogelijkheden waarover de gemeente beschikt of kan beschikken om niet begrote kosten te dekken;
2. alle risico's waarvoor geen maatregelen zijn getroffen en die van materiële betekenis kunnen zijn in relatie tot de financiële positie.

De reserves hebben een relatie met het weerstandsvermogen en het risicoprofiel van onze gemeente. Voor het weerstandsvermogen gaat het om de relatie tussen de beschikbare weerstands-capaciteit en de benodigde weerstandscapaciteit.

We definiëren deze twee begrippen als volgt:

- Beschikbare weerstandscapaciteit: Het BBV omschrijft de weerstandscapaciteit als zijnde de middelen en mogelijkheden waarover de gemeente beschikt of kan beschikken om niet begrote kosten te dekken.
- Benodigde weerstandscapaciteit: alle netto risico's die van materiële betekenis kunnen zijn in relatie tot de financiële positie.

Voor de hoogte en samenstelling van het weerstandsvermogen zijn geen landelijke normen en richtlijnen vastgesteld. De bestendige lijn is, dat de ratio van het weerstandsvermogen hoger moet liggen dan 1,4. Daarmee beschikt de gemeente over reserves die ruim voldoende of uitstekend zijn om risico's op te vangen. De gemeente Edam-Volendam heeft in zijn nota Weerstandsvermogen en risicomanagement opgenomen dat een weerstandsvermogen wordt beoogd dat ten minste voldoende is. Dit komt neer op een minimaal niveau van de ratio weerstandsvermogen tussen de 1,0 en 1,4.

Op basis van het BBV dient de geïnventariseerde weerstandscapaciteit en risico's in de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing bij de begroting en de rekening te worden opgenomen. Deze paragraaf bevat een inventarisatie van de weerstandscapaciteit, de risico's en het beleid daar omtrent.

Bijlage A: afzonderlijk beleid reserves en voorzieningen

Algemene reserve

Naam:	**Algemene reserve**
Type:	Algemene reserve
Maximale levensduur:	Onbepaalde tijd
Toevoeging:	Op basis van raadsbesluiten
Onttrekking:	Op basis van raadsbesluiten
Omschrijving van de bestaansreden en het bestedingsdoel/risico van de reserve/voorziening	
Het beleid t.a.v. de algemene reserve is er op gericht om hiermee risico's af te dekken. Hiervoor is een minimale buffer nodig, het gedeelte daarboven is vrij besteedbaar. Twee keer per jaar, bij de begroting en de jaarrekening, worden de risico´s geïnventariseerd en gekwantificeerd, waarbij beoordeeld wordt of de ratio nog voldoet aan het minimum niveau. In de nota Weerstandsvermogen en risicomanagement van de gemeente Edam-Volendam wordt de minimale ratio weerstandsvermogen vastgesteld.	

Bestemmingsreserves

Naam:	**Kapitaallastenreserve afgesloten kredieten en openstaande kredieten**
Type:	Bestemmingsreserve
Maximale levensduur:	Opheffen na afloop laatste dekking (toekomstige) afschrijvingslasten betreffende activa.
Toevoeging:	Bij het afronden van investeringen wordt het saldo overgeheveld van de reserve toekomstige kapitaallasten naar de reserve kapitaallasten. Dotaties aan kapitaallastenreserves voor nieuwe investeringen worden conform beleid alleen in zeer uitzonderlijke gevallen gevormd middels raadsbesluit.
Onttrekking:	Gelijk aan (toekomstige) afschrijvingslast rekening houdend met het dekkingspercentage van het betreffende actief
Omschrijving van de bestaansreden en het bestedingsdoel/risico van de reserve/voorziening	
Deze reserves worden ingezet voor de dekking van jaarlijkse afschrijvingslasten in de exploitatie. Beide kapitaallastenreserves hebben een eindig karakter. Bij het afronden van een krediet wordt het saldo overgeheveld vanuit de reserve kapitaallasten openstaande kredieten naar de reserve kapitaallasten afgesloten kredieten. Indien er sprake is van overbesteding wordt het dekkingspercentage opnieuw berekend. In principe vindt geen aanvulling plaats van de reserve. Indien sprake is van een onderbesteding, valt het overschot vrij ten gunste van het resultaat. De onttrekking aan de kapitaallastenreserve is gebaseerd op de werkelijke afschrijvingen in de activastaat.	

Naam:	**Budgetoverheveling**
Type:	Bestemmingsreserve
Maximale levensduur:	Onbepaalde tijd
Toevoeging:	Op basis van raadsbesluiten

Onttrekking:	Op basis van raadsbesluiten
Omschrijving van de bestaansreden en het bestedingsdoel/risico van de reserve/voorziening	
Indien voorzien wordt dat budgetten niet (geheel) besteed zullen worden in het lopende boekjaar maar in het volgende boekjaar, kunnen deze worden overgeheveld naar het volgende jaar. Door budgetoverheveling al eerder toe te laten dan tijdens het jaarwerk, kunnen activiteiten al vroegtijdig in het nieuwe boekjaar worden uitgevoerd of afgerond en is het niet meer noodzakelijk om te wachten op de vaststelling van de jaarrekening die veel later in het nieuwe boekjaar pas plaatsvindt. Budgetoverhevelingen moeten via de tussentijdse nota's worden voorgelegd aan de raad. Bij het voorstellen van een budgetoverheveling moet worden onderbouwd dat reeds aangevangen moet zijn met de voorbereidingen (bijv. goedgekeurd plan) of uitvoering van de gerelateerde activiteit.	

Naam:	**Grondexploitatie**
Type:	Bestemmingsreserve
Maximale levensduur:	Onbepaalde tijd
Toevoeging:	Indien sprake is van positief afgesloten grondexploitatiecomplexen worden de positieve resultaten toegevoegd aan de reserve grondexploitaties. Indien het werkelijk resultaat afwijkt van het begrote resultaat, wordt het werkelijk resultaat toegevoegd aan de reserve. Ook kan op basis van raadbesluiten geld worden toegevoegd.
Onttrekking:	De reserve kan worden aangewend voor het opvangen van onvoorziene verliezen op grondexploitaties en voor het vormen van voorzieningen ter afdekking van het risico op grondexploitaties. Indien het werkelijk resultaat afwijkt van het begrote resultaat, wordt het werkelijk resultaat onttrokken aan de reserve tot maximaal het niveau van de begrote onttrekking.
Omschrijving van de bestaansreden en het bestedingsdoel/risico van de reserve/voorziening	
Deze bestemde reserve heeft als doel de risico's af te dekken die ontstaan bij het voeren van een actief grondbeleid. De reserve vormt de financiële buffer voor grondexploitatiecomplexen die met een nadelig saldo afgesloten zullen worden of voor het dekken van bijzondere waardeverminderingsverliezen van aangeschafte gronden. De reserve wordt gevoed uit positief afgesloten grondexploitatiecomplexen of de resultaten uit verkoop van overige gronden en vastgoedverkopen. De reserve dient om risico´s van de te ontwikkelen bouwlocaties af te dekken, die voortkomen uit een actief grondbeleid, voor zover deze niet zijn afgedekt door een voorziening. Het verdient aanbeveling om het gewenste niveau van de reserve te bepalen op basis van een risico-inventarisatie van de grondexploitaties.	

Naam:	**Lange Weeren**
Type:	Bestemmingsreserve
Maximale levensduur:	Onbepaalde tijd
Toevoeging:	Op basis van raadsbesluiten
Onttrekking:	De reserve kan worden aangewend voor het dekken van de eigen bijdragen aan de subsidiabele activiteiten die in het kader van project Lange Weeren worden uitgevoerd

Omschrijving van de bestaansreden en het bestedingsdoel/risico van de reserve/voorziening
Voor de ontwikkeling van de Lange Weeren is een subsidie toegekend van 6,3 miljoen. Een derde hiervan komt toe aan de gemeente, zijnde 2,1 miljoen. De subsidie is een 50% co-financiering. Dit betekent dat de gemeente zelf ook 2,1 miljoen moet besteden aan de subsidiabele activiteiten. De reserve is bedoeld om deze eigen bijdrage van de gemeente te dekken.

Naam:	Opbrengsten Glasdraad
Type:	Bestemmingsreserve
Maximale levensduur:	Onbepaalde tijd
Toevoeging:	n.v.t.
Onttrekking:	Aanwenden ter dekking van exploitatietekorten die het gevolg zijn van het opheffen van de CAI en het oprichten van een Joint Venture met Glasdraad
Omschrijving van de bestaansreden en het bestedingsdoel/risico van de reserve/voorziening	
Deze reserve is gevormd vanuit de opbrengsten die gerelateerd waren aan het opheffen van de CAI en het oprichten van een Joint Venture met Glasdraad. Omdat de eerste jaren de Joint Venture nog geen winst zal uitkeren aan de aandeelhouders, kampt de gemeente een aantal jaren met een exploitatietekort. Dit exploitatietekort wordt de eerste jaren aangevuld met onttrekkingen vanuit de reserve Opbrengsten Glasdraad. Wanneer de opbrengsten vanuit de Joint Venture op het oude niveau van de CAI terug zijn, kan een eventueel restantsaldo vrijvallen en de reserve worden opgeheven.	

Naam:	Gemeentelijke huisvesting
Type:	Bestemmingsreserve
Maximale levensduur:	Onbepaalde tijd
Toevoeging:	n.v.t.
Onttrekking:	Aanwenden ter dekking van incidentele kosten die gerelateerd zijn aan de (her)huisvesting van de ambtelijke organisatie
Omschrijving van de bestaansreden en het bestedingsdoel/risico van de reserve/voorziening	
Deze reserve is in het verleden gevormd uit een samenvoeging van de bestemde reserves Onderzoek locatie Gem. Huisvesting en Gem. Huisvestingsfonds. Bij het vaststellen van de jaarstukken 2024 is de reserve vrijgevallen tot een niveau van €1,5 mln. Dit is het toegekende voorbereidingskrediet. In het geval niet binnen 5 jaar wordt gestart met de bouw van een nieuw gemeentehuis moeten de gekapitaliseerde lasten worden afgeboekt. De reserve dekt dan deze lasten. In het geval het gemeentehuis wordt gerealiseerd, kan de reserve worden aangewend voor eenmalige kosten die samen hangen met het (her)huisvesten van de ambtelijke organisatie, maar die niet in aanmerking komen voor activering (en dus al via kapitaallasten worden geëgaliseerd), denk aan vooronderzoekskosten, aanbestedingskosten, verhuiskosten, frictie etc.	

Naam:	Sociaal-Domein
Type:	Bestemmingsreserve
Maximale levensduur:	Onbepaalde tijd
Toevoeging:	Eventuele uitkeringen dan wel meevallers specifiek in het Sociaal Domein
Onttrekking:	Aanwenden voor **incidentele** kosten / tekorten in het Sociaal Domein (Wmo, Jeugd en Participatie) en voor het verder vormgeven/uitrollen van

	nieuw beleid met een eenmalig karakter die niet passen binnen de reguliere bedrijfsvoering.
Omschrijving van de bestaansreden en het bestedingsdoel/risico van de reserve/voorziening	
Oorspronkelijk is deze reserve gevormd om tegenvallers in de uitvoering van de nieuwe taken in het Sociaal Domein op te vangen en voor het verder vormgeven/uitrollen van nieuw beleid. Tegelijkertijd zien we nieuwe wetgeving op ons afkomen zoals de Nieuwe Wet Inburgering, de doorontwikkeling van de Toegang en BSL, de transformatie binnen Samenleving en de implementatie van Samenhang in beleid. De reserve kan aangewend worden voor **incidentele** kosten / incidentele tekorten in het Sociaal Domein (Wmo, Jeugd en Participatie) en voor het verder vormgeven/uitrollen van nieuw beleid met een eenmalig karakter die niet passen binnen de reguliere bedrijfsvoering.	

Naam:	**Uitvoeringskosten Participatiewet**
Type:	Bestemmingsreserve
Maximale levensduur:	Onbepaalde tijd
Toevoeging:	Eventuele uitkeringen dan wel meevallers specifiek bedoeld voor de uitvoering van de participatiewet
Onttrekking:	Aanwenden voor organiseren c.q. invoeren van Participatiewet projecten en trajecten met een eenmalig karakter die niet passen binnen de reguliere bedrijfsvoering.
Omschrijving van de bestaansreden en het bestedingsdoel/risico van de reserve/voorziening	
Deze reserve is in het verleden gevormd om de transitiekosten van Baanstede te dekken, toen nog uitgegaan werd van het voortzetten van Baanstede. Vervolgens werd voorgesteld wordt om de reserve te gebruiken voor de afwikkelingskosten van de liquidatie van Baanstede en verdere uitvoering Stichting Werkplus. De reserve kan worden aangewend voor de **incidentele** kosten bij het organiseren c.q. invoeren van Participatiewet projecten en trajecten met een eenmalig karakter die niet passen binnen de reguliere bedrijfsvoering.	

Naam:	**Boekverlies Pius X**
Type:	Bestemmingsreserve
Maximale levensduur:	Wanneer er besluitvorming komt over de toekomst van de eigendomssituatie rondom de Pius X wordt het saldo in de reserve hierin betrokken en uitgenut.
Toevoeging/vrijval:	N.v.t.
Onttrekking:	Eenmalige onttrekking in nabije toekomst
Omschrijving van de bestaansreden en het bestedingsdoel/risico van de reserve/voorziening	
Met stichting Club- en Buurthuiswerk Volendam is in het verleden een opstalovereenkomst gesloten. Bij het eindigen van het opstalrecht wordt de openstaande lening met betrekking tot de stichtingskosten van het gebouw, weggestreept tegen de waarde van het gebouw dat richting de gemeente komt. Het voorziene verlies, wegens veroudering van het pand, bedroeg in totaal €1,1 miljoen en vanaf boekjaar 2011 is een voorziening opgebouwd voor dit verwachte verlies, waarbij jaarlijks een bedrag van € 110.000 is gedoteerd zodat bij terugval van het PX-pand geheel voor de	

verwachte waardevermindering een voorziening zal zijn gevormd. Bij de jaarrekening 2021 is het saldo van de opgebouwde voorziening vrijgevallen en is hiervoor een risicoreserve gevormd.

Naam:	**Oekraïne**
Type:	Bestemmingsreserve
Maximale levensduur:	Onbepaalde tijd
Toevoeging/vrijval:	Overschotten van voor de opvang van ontheemden uit de Oekraïne ontvangen rijksvergoeding
Onttrekking:	De reserve kan worden aangewend voor incidentele Oekraïne gerelateerde uitgaven, die de gemeente niet zou hebben gehad als er geen vluchtelingen uit de Oekraïne zouden zijn geweest
Omschrijving van de bestaansreden en het bestedingsdoel/risico van de reserve/voorziening	
Het rijk verstrekt gelden aan de gemeente voor de opvang van vluchtelingen uit de Oekraïne op basis van een normatieve vergoeding. De werkelijke bestedingen vallen jaarlijks lager dan de normvergoeding. De overschotten worden jaarlijks bij de jaarrekening toegevoegd aan de reserve Oekraïne. De gelden worden ingezet voor de huisvestingsvraagstukken of andere Oekraïne gerelateerde kosten.	

Naam:	**Incidentele opleidingskosten**
Type:	Bestemmingsreserve
Maximale levensduur:	Ultimo 2025
Toevoeging:	N.v.t.
Onttrekking:	De reserve kan worden aangewend ter dekking van de opleidingskosten van de functioneel beheerders
Omschrijving van de bestaansreden en het bestedingsdoel/risico van de reserve/voorziening	
De reserve incidentele opleidingskosten is in de begroting 2021 gevormd om de extra kosten te dekken voor het opleiden van een aantal nieuw aan te stellen functioneel beheerders. De oorspronkelijke planning was om de laatste mensen in 2023 te hebben opgeleid, waarna de reserve zou kunnen worden opgeheven. Door vertraging in de werving van functioneel beheerders en een aantal grote implementatietrajecten is vertraging ontstaan in de opleidingen waardoor de reserve verlengd was tot ultimo 2025. De reserve wordt ultimo 2025 opgeheven. Niet bestede gelden vallen vrij ten gunste van het resultaat.	

Naam:	**Inrichting sporthallen/zalen**
Type:	Bestemmingsreserve
Maximale levensduur:	Ultimo 2025
Toevoeging/vrijval:	N.v.t.
Onttrekking:	Eenmalige onttrekking in nabije toekomst
Omschrijving van de bestaansreden en het bestedingsdoel/risico van de reserve/voorziening	
Bij de omzetting van onderhoudsreserves naar voorzieningen bleek de reserve sportinrichting niet te dienen voor groot onderhoud, maar voor vervanging. Hiervoor kon dus geen voorziening gevormd worden. De gelden uit de onderhoudsreserve zijn toen vrijgevallen en opnieuw gedoteerd aan een risicoreserve sportinrichting. Het doel van de reserve is om de boven	

budgettaire kosten van sportinrichting te dekken, omdat de budgetten voor het uitvoeren van het vervangingsplan voor de sportinrichting niet toereikend bleken. Bij de jaarrekening 2024 is een deel van de reserve vrijgevallen. Het restant wordt in 2025 ingezet. De reserve wordt ultimo 2025 opgeheven. Niet bestede gelden vallen vrij ten gunste van het resultaat.

Egalisatievoorzieningen groot onderhoud

Naam:	**Onderhoudsvoorzieningen (diverse)**
Type:	Egalisatievoorziening groot onderhoud
Maximale levensduur:	Onbepaalde tijd
Toevoeging:	Jaarlijks gelijkblijvende dotatie op basis van het MJOP, eventueel extra dotatie als gevolg van bijstelling. Vrijval vindt alleen plaats bij herijking bij een nieuwe onderhoudsplancyclus.
Onttrekking:	Op basis van facturatie groot onderhoud
Omschrijving van de bestaansreden en het bestedingsdoel/risico van de reserve/voorziening	
Een onderhoudsplan (MJOP) is een rapport waarin staat wanneer welk onderhoud plaats moet vinden en wat de kosten hiervan zullen zijn. Een aantal kapitaalgoederen van de gemeente is onderhavig aan groot onderhoud, waarbij in bepaalde jaren een eenmalige piek is te zien in de lasten. Om deze lasten van dit groot onderhoud te egaliseren, worden per 1 januari 2024 voorzieningen groot onderhoud gevormd, waaraan jaarlijks gedoteerd en onttrokken wordt. Onderstaand een overzicht kapitaalgoederen die in aanmerking komen voor het vormen van een onderhoudsvoorziening: - Wegenbeheersplan - Civiele kunstwerken (bruggen, havens en beschoeiingen) - Baggeren - Gemeente eigendommen en huisvesting sporthallen/zalen - Buitensportaccommodaties Indien niet wordt voldaan aan de verslaggevingsvereisten voor het vormen van een onderhoudsvoorziening, heeft het de voorkeur om de kosten van groot onderhoud te verwerken via de componentenbenadering. Wanneer de kosten voor het onderhoud van kapitaalgoederen jaarlijks gelijk zijn, is het niet noodzakelijk een onderhoudsvoorziening te treffen, aangezien dan geen sprake is van een egalisatiefunctie. In deze gevallen kunnen de lasten rechtstreeks in de exploitatie worden verantwoord.	

Risicovoorzieningen

Naam:	**Verlieslatende projecten (faciliterend grondbedrijf / grondexploitaties)**
Type:	Risicovoorziening
Maximale levensduur:	Onbepaalde tijd
Toevoeging/vrijval:	Indien sprake is van verwachte boekverliezen op een grondexploitatie, dient de voorziening gedoteerd te worden tot het niveau van het

	verwachte verlies, zodat de kosten worden genomen zodra ze worden voorzien. De voorziening wordt in mindering gebracht op de voorraadpositie en indien deze niet toereikend is, als voorziening gepresenteerd onder de voorziening. Indien het boekverlies niet wordt gerealiseerd, kan de voorziening vrijvallen.
Onttrekking:	Bij het afsluiten van een grondexploitatie wordt desbetreffende voorziening onttrokken of valt het restantsaldo vrij.
Omschrijving van de bestaansreden en het bestedingsdoel/risico van de reserve/voorziening	
De voorziening wordt gevormd om het toekomstig verlies te dekken dat wordt voorzien op een grondexploitatie. Er kunnen meerdere voorzieningen gevormd worden ten behoeve van verschillende grondexploitaties.	

Naam:	**VZ dubieuze debiteuren**
Type:	Risicovoorziening
Maximale levensduur:	Onbepaalde tijd
Toevoeging/vrijval:	De voorziening wordt gedoteerd indien de inschatting is dat vorderingen niet meer worden ontvangen en in mindering gebracht op de vorderingen. De voorziening valt vrij indien de risico's lager blijken te zijn.
Onttrekking:	De voorziening wordt onttrokken indien de vorderingen oninbaar zijn vastgesteld.
Omschrijving van de bestaansreden en het bestedingsdoel/risico van de reserve/voorziening	
De voorziening is gevormd om de geschatte oninbare vorderingen te voorzien en de kosten te verantwoorden zodra ze worden voorzien. De bepaling van de hoogte van de voorziening is dynamisch, met een statische toets. Dit houdt in dat op basis van ouderdom een bepaald percentage wordt voorzien, maar daarnaast op debiteurniveau wordt beoordeeld (voor significante bedragen) of er gegevens bekend zijn over die debiteur, waaruit blijkt dat de vordering oninbaar verklaard kan worden of voorzien moet worden.	

Naam:	**Pensioenverplichtingen (gewezen) wethouders**
Type:	Risicovoorziening
Maximale levensduur:	Onbepaalde tijd
Toevoeging/vrijval:	De voorziening pensioenverplichtingen (gewezen) wethouders wordt jaarlijks bijgesteld aan de hand van actuariële berekeningen voor de te treffen voorziening, zoals deze berekeningen worden opgesteld door de afdeling Bestuurders-pensioen en uitkeringen van Raet bv. Dit kan leiden tot een toevoeging of een vrijval.
Onttrekking:	Jaarlijks worden de pensioenuitkeringen aan gewezen wethouders/weduwen gewezen wethouders waarvoor eerder een voorziening is getroffen en welke via de salarisadministratie of uitvoeringsorganisatie APG aan belanghebbenden worden uitbetaald ten laste gebracht van het saldo van de getroffen voorziening.
Omschrijving van de bestaansreden en het bestedingsdoel/risico van de reserve/voorziening	
Met betrekking tot de pensioenverplichtingen ten aanzien van (gewezen) wethouders is het gelet op het ontstane recht gewenst, dat een en ander financieel wordt geborgd. Niet alleen voor wat	

betreft de pensioenuitkeringen maar ook om uitvoering te kunnen geven aan (een) verzoek(en) om waardeoverdracht. Met name in het laatste geval zal de gemeente over voldoende financiële middelen dienen te beschikken om op korte termijn aan een overdracht te kunnen voldoen. Deze voorziening is ingesteld (en vanuit het BBV verplicht ingesteld) om aan de aanspraken in dit verband te kunnen voldoen.

Naam:	**Nog te maken kosten grondexploitaties**
Type:	Risicovoorziening
Maximale levensduur:	N.v.t.
Toevoeging/vrijval:	Bij het afsluiten van een grondexploitatie wordt bepaald welk deel van het budget nog op een later moment ingezet moet worden. Dit deel wordt dan in een voorziening gedoteerd. Indien het geld niet nodig blijkt te zijn, valt het restant bedrag in de voorziening vrij.
Onttrekking:	De voorziening kan worden aangewend voor nakomende kosten uit grondexploitaties die bij het afsluiten van de exploitatie bekend waren.
Omschrijving van de bestaansreden en het bestedingsdoel/risico van de reserve/voorziening	
De voorziening nog te maken kosten grondexploitaties is bedoeld voor het dekken van uitgaven in grondexploitaties, nadat de grondexploitatie is afgesloten. Wanneer bij een grondexploitatie alle gronden verkocht zijn en het woonrijp maken is afgerond kan de exploitatie afgesloten worden. Vaak zijn er dan nog enkele nakomende werken die soms pas na geruime tijd uitgevoerd kunnen worden. Om een exploitatie dan toch af te kunnen sluiten worden deze kosten ondergebracht in de voorziening nog te maken kosten grondexploitaties.	

Naam:	**Reparatie 3e jaar WW**
Type:	Risicovoorziening
Maximale levensduur:	N.v.t.
Toevoeging/vrijval:	De ingehouden premies bij werknemers worden eenmaal per jaar toegevoegd aan de voorziening. Indien het ingeschatte risico hoger blijkt dan de stand van de voorziening, dient de voorziening gedoteerd te worden.
Onttrekking:	Indien een beroep wordt gedaan op de regeling wordt de uitkering onttrokken aan de voorziening.
Omschrijving van de bestaansreden en het bestedingsdoel/risico van de reserve/voorziening	
De opbouw en de maximale duur van de WW-uitkering zijn per 1 januari 2016 verkort door wijzigingen in de Wet werk en zekerheid. In de Cao Gemeenten 2016 –2017 is door de sociale partners afgesproken om deze versoberingen van de WW te repareren. Deze reparatie heeft in de rechtspositie van de gemeenteambtenaar vorm gekregen door het invoeren van een zgn. reparatie-uitkering (3e) WW (-jaar). Om de reparatie-uitkering te bekostigen, is vanaf 1 januari 2018 een kostendekkende werknemerspremie ingevoerd waarmee gemeenten **zelf** het derde jaar WW kunnen financieren. Die werknemerspremie is per 1 januari 2018 vastgesteld op 0,1% van het salaris en de toegekende salaristoelage(n). Het saldo van de jaarlijkse premie-inkomst wordt dan gedoteerd aan de voorziening (reparatie 3e WW-jaar). Vanaf 1-1-2021 wordt de premie bij medewerkers van de gemeente Edam-Volendam ingehouden en gedoteerd aan de voorziening. De aanspraken (facturen) t.z.t. van de bovenwettelijke werkloosheidsuitkering 3e WW-jaar worden dan ten laste van die voorziening gebracht.	

Naam:	Verlofsparen
Type:	Risicovoorziening
Maximale levensduur:	N.v.t.
Toevoeging/vrijval:	Opgespaarde uren * het berekend uurtarief loonwaarde van betreffende medewerkers
Onttrekking:	Vrijval middels opname of afrekening bij einde dienstverband, van het aantal opgenomen uren verlofsparen tegen de loonwaarde
Omschrijving van de bestaansreden en het bestedingsdoel/risico van de reserve/voorziening	
De voorziening is gevormd in verband met de cao-afspraak rondom verlofsparen, waarbij een werknemer vanaf 1-1-2022 ervoor kan kiezen zijn/haar bovenwettelijke vakantie-uren op te sparen voor later, tot een maximum van 3600 uur. Voor de medewerkers die zich reeds hebben aangemeld voor deze regeling is een voorziening opgenomen. Voor de groep van werknemers met een saldo bovenwettelijk vakantieverlof, die ook het recht op Verlofsparen heeft maar daarvan nog geen gebruik heeft gemaakt, is geen verplichting opgenomen.	

Naam:	Verlofuren
Type:	Risicovoorziening
Maximale levensduur:	N.v.t.
Toevoeging/vrijval:	Verlofuren > 200 uur * het berekend uurtarief loonwaarde van betreffende medewerkers
Onttrekking:	Vrijval middels opname, uitbetaling of omzetting in spaarverlof, danwel afrekening bij einde dienstverband, van het aantal opgenomen uren verlofsparen tegen de loonwaarde
Omschrijving van de bestaansreden en het bestedingsdoel/risico van de reserve/voorziening	
De voorziening is ultimo 2024 gevormd, omdat uit een inventarisatie bleek dat een aantal medewerkers aanzienlijke verlofstuwmeren heeft. Dit is buiten de reguliere jaarlijkse overloop van verlofuren. In 2025 is daarom een overgangsregeling opgesteld, waarin alle medewerkers de gelegenheid krijgen om hun verlofstuwmeren terug te dringen naar het maximum niveau op basis van het personeelshandboek. De voorziening kan worden aangewend voor het compenseren van de kosten die samenhangen met deze overgangsregeling.	

Naam:	Wachtgeldverplichting
Type:	Risicovoorziening
Maximale levensduur:	N.v.t.
Toevoeging/vrijval:	Op basis van actuariële berekeningen
Onttrekking:	Op basis van de kostendeclaraties door de externe uitvoeringsorganisatie belast met de uitkeringenadministratie Appa.
Omschrijving van de bestaansreden en het bestedingsdoel/risico van de reserve/voorziening	
De voorziening is gevormd voor de vertrekkende wethouders die recht hebben op de wachtgeldregeling op grond van de Algemene pensioenwet politieke ambtsdragers (Appa). Per jaareinde wordt een actuariële berekening opgesteld op basis waarvan een eventuele toevoeging of vrijval wordt verantwoord. De onttrekking is gebaseerd op de kostendeclaraties (door de externe uitvoeringsorganisatie belast met de uitkeringsadministratie Appa).	

Voorzieningen beklemde middelen

Naam:	**Dirk van Sliekerfonds**
Type:	Beklemde middelen
Maximale levensduur:	N.v.t.
Toevoeging:	Indien er geen beroep wordt gedaan op de subsidie wordt het bedrag teruggestort in de voorziening.
Onttrekking:	Daadwerkelijke betalingen o.g.v. het stimuleringsfonds worden rechtstreeks ten laste van de voorziening geboekt
Omschrijving van de bestaansreden en het bestedingsdoel/risico van de reserve/voorziening	
In overeenstemming met de wilsbeschikking van Dirk van Slieker is het Dirk van Sliekerfonds ontstaan. Aan de besteding van deze gelden zijn duidelijke richtlijnen verbonden. Deze richtlijnen zijn vastgelegd in de subsidieregeling gemeentelijke monumenten Edam-Volendam. De gelden zijn bestemd voor het behoud en herstel van het uiterlijk aanzien van historische gebouwen. In de bijlage van de subsidieregeling is een lijst opgenomen met panden welke eventueel in aanmerking kunnen komen voor een bijdrage uit dit fonds. Een bijdrage uit dit fonds wordt slechts gehonoreerd voor zover het subsidieplafond voor het jaar waarin de subsidie wordt gevraagd dit toelaat.	

Naam:	**Afkoop uitgifte grafrechten en onderhoud graven en grafrechten nazorg**
Type:	Beklemde middelen
Maximale levensduur:	Onbepaalde tijd
Toevoeging:	Is afhankelijk van de ontvangen afkoopsommen en is jaarlijks verschillend van omvang.
Onttrekking:	Jaarlijks een bedrag, afhankelijk van de periode waarvoor de afkoopsommen zijn betaald.
Omschrijving van de bestaansreden en het bestedingsdoel/risico van de reserve/voorziening	
De afkoopsom betreft een betaling ineens van de anders jaarlijks verschuldigde bijdrage in grafrechten en onderhoud van de begraafplaatsen. Deze ontvangen afkoopsommen dienen toegerekend te worden aan de periode waarop zij betrekking hebben. Middels deze voorziening worden de baten toegerekend aan de juiste periode. Het bedrag dat jaarlijks wordt onttrokken aan deze voorziening is afhankelijk van de periode waarvoor is afgekocht en komt ten goede aan de exploitatie van de begraafplaatsen. Bij de berekening van de kostendekking van de grafrechten wordt dit bedrag als opbrengst meegenomen. De grafrechten van de slachtoffers van de nieuwjaarsbrand worden administratief gescheiden in verband met afwijkende voorwaarden.	

Naam:	**Gemeentelijk Rioleringsplan (GRP)**
Type:	Beklemde middelen
Maximale levensduur:	Onbepaalde tijd
Toevoeging:	Bij een positief resultaat van de kostprijsberekening
Onttrekking:	Bij een negatief resultaat van de kostprijsberekening
Omschrijving van de bestaansreden en het bestedingsdoel/risico van de reserve/voorziening	
Betreft een voorziening voor van derden verkregen middelen die specifiek besteed moeten worden aan riolering en de daaraan gerelateerde zaken. E.e.a. conform art. 44, lid2 van het Besluit	

begroting en verantwoording provincies en gemeenten. De toevoegingen en onttrekkingen zijn gebaseerd op de berekeningen van de kostendekkendheid.

Naam:	**Rente Nazorg**
Type:	Beklemde middelen
Maximale levensduur:	N.v.t.
Toevoeging:	Gecalculeerde rente over de boekwaarden van de beschikbaar gestelde bedragen per 1 januari van elk boekjaar
Onttrekking:	Beheersvergoeding voor de gemeente Edam-Volendam
Omschrijving van de bestaansreden en het bestedingsdoel/risico van de reserve/voorziening	
Onze gemeente beheert de ontvangen Rijksuitkeringen die bestemd zijn voor het uitbetalen van onkostenvergoedingen voor de slachtoffers van de nieuwjaarsbrand. De rentevergoeding bedraagt jaarlijks 2% van het beginsaldo van de restant Rijksuitkeringen. De rentevergoeding wordt toegevoegd aan de voorziening Rente Nazorg. De besteding van de rentegelden maakt deel uit van het gesloten convenant tussen de gemeente en de verschillende belangengroepen in het kader van de Nazorg.	

Naam:	**Exploitatie NAM-terrein**
Type:	Beklemde middelen
Maximale levensduur:	Tot en met 2034
Toevoeging:	N.v.t.
Onttrekking:	Daadwerkelijke betalingen voor het beheer
Omschrijving van de bestaansreden en het bestedingsdoel/risico van de reserve/voorziening	
In 2020 is een compensatievergoeding ontvangen van BPD om 12 jaar lang (tot 2034) het NAM terrein te beheren als gebied voor weidevogels. Deze bijdrage is in 2020 toegevoegd aan het saldo van de begroting en vervolgens toegevoegd aan de algemene reserve. Om aantoonbaar het NAM terrein 12 jaar lang te beheren als weidevogelgebied is het eerder ontvangen bedrag (in de winternota 2022) overgeheveld van de Algemene reserve naar een nieuwe voorziening, genaamd NAM terrein. Van de vergoeding zullen de kosten van het beheer worden voldaan en wordt een rapport door een ecoloog opgesteld.	

Gemeente
EDAM
VOLENDAM

Ondernemend en betrokken.

W. van der Knoopdreef 1
1132 KN Volendam
Telefoon: 0299-398398
Email: info@edam-volendam.nl

www.edam-volendam.nl